

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Economic

اقتصادی

والنتین کاتاسونوف * (Valentin Katasonov)

برگردان از: ا. م. شیری

۰۷ اپریل ۲۰۱۳

طلا: بازگشت به دنیای پول

(۱)

حوادث متعدد در جهان طلا، یکی از علائم آن است که تغییرات تکنونیک قدرتمندی در نظام پولی جهان در حال وقوع است. این حوادث در کشورهای مختلف، در عرصه های گوناگون نظام مالی بین المللی، در سطوح متفاوت اتفاق می افتد. رسانه های جمعی جهانی اساساً به آن، که علاقه مندی به فلز زرد به مثابه موضوع سرمایه گذاری در جهان افزایش می یابد، توجه دارند. این کاملاً درست است. اما در پشت تصویر متلون حوادث در پیرامون طلا، نمودهای باز هم مهمتر تحولات قابل رؤیت است. بدین معنی که طلا وضعیت پول فلزی را به خود برمی گرداند. این مسأله منتفی نیست که فردا طلا از کالای معمولی بازار بورس به معادل همگانی و وسیله تبدیل و پرداخت بدل شود. و این، به معنی وقوع تحول بنیادی در اقتصاد و سیاست جهانی خواهد بود.

طلا به مثابه پول خصوصی

علائم بازگشت طلا از دنیای تجارت به دنیای پول امروزه به روشنی مشاهده می شود. این بازگشت با وجود مشکلات آشکار در بستر حوادث جهانی در دنیای پولهای کاغذی و دالر بی هیچ پشتوانه امریکا، هنوز باگامهای محتاطانه صورت می گیرد.

تشکیل نظامهای پولی موسوم به «طلای الکترونیک» (e-gold)، یکی از اولین حوادث دنیای طلا در سطح خرد شمرده می شود. اولین نظام طلای الکترونیک به سالهای آخر قرن گذشته و اول سده حاضر مربوط می شود. به ذکر مختصر برخی از مهمترین عناصر این نظام اکتفاء می کنم:

ا- پول موسوم به «طلای الکترونیک»، بر شالوده وجود فیزیکی فلز واقعی، که به نهادهای ویژه (دارندگان مجوز و گواهینامه) سپرده می شود، استوار است؛

ب- تصفیه حسابها بین اعضای نظام، نه با طلای فیزیکی، بلکه، با کمک طلای الکترونیک، انجام می گیرد؛

ج- اگر چه «طلای الکترونیک» نه تنها می تواند برای تصفیه حسابها در داخل کشور، حتی برای پرداختهای بین المللی نیز مورد استفاده واقع شود، ولی دایره استفاده کنندگان از این نوع پول، به اندازه کافی تنگ است^(۱).

برخی از کارآفرینان به طور کلی منتظر برخی تصمیم‌گیریه‌ها برای قانونی کردن پولهای طلائی «از بالا» نمی‌مانند و زحمت پروژه‌های پیچیده و فنی مربوط به پولهای طلائی محلی را به خود نمی‌دهند. آنها بسادگی و بدون مجوز، به محاسبه با طلا به شکل سکه، شمش و دیگر اشکال قابل قبول دست می‌زنند. در این باره نمونه‌های جالب توجه بسیاری وجود دارد. مثلاً، روزنامه «کامسامولسکایا پروادا» (حقیقت جوانان کمونیست) گزارش داد: «دونالد ترامپ، میلیاردر امریکائی تصمیم گرفت حق الاجاره املاک خود را از مستأجران نه با دالر، بلکه،... با طلا دریافت نماید». تسویه پرداخت با طلا، به ویژه در آن کشورهایی که از معاملات طلا و دیگر فلزات گرانبها مالیات اخذ می‌شود، بخش «خاکستری» مناسب‌بازاری به حساب می‌آید. بدین سبب، مبارزه برای لغو کامل چنین مالیاتی از مدتها پیش آغاز شده است. در حال حاضر، از جمله، مالیات بر ارزش افزوده در استفاده از طلا در هیچ یک از کشورهای اروپای غربی از خیلی وقتها پیش اخذ نمی‌شود.

برخی شرکتهای خصوصی با درک نیازها کار و کسب و شهروندان به طلا به مثابه ابزار محاسبه و تسویه پرداخت، «محصولات طلائی» خود را پیشنهاد می‌کنند. گذشته از آنکه طلا را غالباً «پول آخرین مرحله» می‌نامند، بسیاری از سرمایه‌گذاران بالقوه از گرانی آن شکایت می‌کنند. در حال حاضر قیمت هر اونس آن نزدیک به ۱۷۰۰ دالر است و در صورت قطع ناگهانی عرضه خواربار و خرده‌فروشی معمولی، یک ابزار مناسب برای مبادله به حساب نمی‌آید. دلیل کمبود سکه‌های طلا به وزن یک اونس (۱.۳۱ گرم) یا حتی یک دهم اونس در این است که برای خرید چند قرص نان، دارو یا لباس در شرایط اضطراری، نقره مناسب‌تر از طلای گرانبه است. در این رابطه، ایده ساختن «کارت طلائی» با نام «کومبیبلیتوک» (Combibar Gold Card) در شرکت سوئیسی والکامبی مطرح شد. این کارت ۵۰ گرم وزن دارد و از طلای ۹۹۹ عیار و با قابلیت تقسیم به قطعات ۱ گرمی، که می‌توان برای پرداختهای نسبتاً کوچک استفاده کرد، ساخته شده است. هر گرم آن تقریباً مساوی با قیمت یک اونس نقره، یعنی ۳۴ دالر قیمت دارد، که وسیله پرداخت مناسبی در خرده‌فروشی شمرده می‌شود. به طوری که در آگهی‌های شرکت سوئیسی گفته می‌شود، «کومبیبلیتوک» تصمیم ساده برای آنهایی بود که انتظار «دوره دهشتناک» را می‌کشیدند. کارت، خیلی خوب در جیب شما جای می‌گیرد، بدین ترتیب، شما همیشه و در هر جا «پول واقعی» همراه خواهید داشت. به گزارش والکامبی، کارت کومبیبیار در سال ۲۰۱۳ به بازار عرضه خواهد شد.

برنامه قانونی کردن پولهای طلائی در سطح دولتی

مقامات دولتی و کنشگران سیاسی کشورهای مختلف می‌دانند، که اگر چه نه روزها، اما سالهای نظام مالی جهانی مبتنی بر سلطه دالر رو به پایان است و چون همه نظامهای پولی به طور مستقیم یا غیرمستقیم به پول امریکا وابسته هستند، برای تغییرات آینده آماده می‌شوند. از جمله، راههای مختلف سازماندهی گردش داخلی پول خود بر مبنای طلا را مورد بررسی قرار می‌دهند. در طول چند سال اخیر، دائماً خبرهایی از وجود برنامه‌های ساختن دینار طلائی (در تعدادی از کشورهای اسلامی)، یوان طلائی (در چین) و فرانک طلائی (در سوئیس) به گوش ما می‌رسد. همچنین، شاهد اظهارات مقامات درجه اول مملکتی به سود بازگشت طلا به گردش داخلی پول در کشورهایی مانند سوئیس، ناروی، افریقای جنوبی، کوریای جنوبی، ایران، تایوان، زیمبابوه و در اغلب کشورهای امریکای لاتین بوده ایم...

سوئیس تا سرحد اجرائی کردن برنامه وارد کردن پولهای طلائی به گردش داخلی پیش رفته است. ضمناً، سوئیس آخرین کشور جهان بود، که در زمان خود، رابطه پولهای کاغذی با فلز را قطع کرد. این حادثه در سال ۲۰۰۰، زمانی که محتوای طلائی فرانک سوئیس در کشور لغو گردید و همه وجوه تمایز آن با دالر امریکا، پوند انگلیس، مارک المان، ین ژاپن و غیره از میان برداشته شد، اتفاق افتاد. البته، برنامه سوئیس خلاف تصویری که برخی رسانه‌های جمعی ارائه

می دهند، آنقدرها هم بنیادی نیست. سخن از برنامه انتشار فرانک طلائی به مثابه «ارز موازی» در میان است. این، همراه با اسکناسهای معمولی فرانک در خاک کشورهای سوئیس و لیختن شتاین، متحد پولی-گمرکی آن استفاده خواهد شد. در این صورت، بین فرانک طلائی و کاغذی به نسبت معینی (نرخ) مبادله ایجاد خواهد شد. به عقیده نویسندگان برنامه، در آغاز، یک فرانک طلائی، ۵ فرانک کنونی سوئیس یا ۳.۵ (۵ دالر و سی سنت) دالر امریکا ارزش خواهد داشت. ارائه دهندگان پروژه باور دارند، که نوسان نرخ مبادله فرانک طلائی و کاغذی بسیار کمتر از، مثلاً، نوسان کنونی نرخ فرانک سوئیس در برابر دالر امریکا یا یورو خواهد بود.

انتشار فرانک طلائی تحت نظارت شدید دولت و بانک مرکزی کشور به بانکهای خصوصی واگذار خواهد شد. بنگاههای مالی مجاز، حق ضرب سکه با علامت رسمی خود در یک روی سکه و شناسه قانونی فرانک طلائی سوئیس در روی دیگر آن را خواهند داشت. فرانک طلائی را نباید با سکه های کلکسیونری یا سرمایه گذاری اشتباه گرفت. این پول، نه به مثابه موضوع سرمایه گذاری، بلکه به عنوان وسیله مبادله استفاده خواهد شد. به نظر می رسد، که مالیات بر ارزش افزوده و دیگر مقررات مالیاتی، شامل حال فرانک طلائی در گردش نخواهد شد. فرانک طلائی با این که هنوز به معنی پول کلاسیک نیست، ولی به مفهوم یک کالای ساده سرمایه گذاری هم نیست.

مبتکر پارلمانی انتشار فرانک طلائی، **اولریش شلیویر**، عضو مجلس شورای ملی سوئیس (مجلس قانونگذاری) **(ولسی جرگه)**، از حزب خلق سوئیس^(۲) بود و آن، بخشی از کارزار «پول سالم» به حساب می آید. اولریش شلیویر هنگام طرح پیشنهاد خود در مجلس شورای ملی، استدلال می کند، که «قیمت امروزی هر کیلوگرم طلا در حدود ۴۵ هزار فرانک، مردم سوئیس را به جلوگیری مؤثرتر از کاهش ارزش پول خود قادر می سازد». این سیاستمدار می افزاید که یک فرانک طلائی جدید با وزن یک دهم گرم می تواند ۵.۴ (چهار و نیم) فرانک و یک سکه طلائی ۱ گرمی، ۴۵ فرانک قیمت داشته باشد. **توماس یاکوب**، ایدئولوگ اصلی پروژه فرانک طلائی می گوید: «من می خواهم مردم سوئیس آزادانه یک ارز کاملاً دیگری را برگزینند. امروز نظامهای پولی با تعهدات بدهی پشتیبانی می شود. یعنی در واقع با هیچ چیز پشتیبانی نمی شوند. این، همان موضوعی است که من می خواهم همه مردم بدانند».

همزمان با تدارک انتشار فرانک طلائی، حزب خلق سوئیس برای ممنوع کردن خروج طلا از کشور تلاش در پارلمان می کند و در کشور کارزاری را با شعار «طلائی سوئیس ما را نجات دهید»، سازمان می دهد. همه این تشبیهات به منظور برقراری ممنوعیت بر فروش طلا به خارج انجام می گیرد. بسیاری از سیاستمداران خواستار ننگ داشتن اندوخته ها در کشور هستند. اکنون سیاستمداران زیادی در سوئیس برای روشن کردن چرایی و چگونگی محرومیت چند سال قبل کشور از بخش قابل توجهی از اندوخته طلائی خود سعی می کنند. پس از آن که محتوای طلائی فرانک لغو گردید، بانک مرکزی سوئیس با این بهانه که اندوخته فلز زرد خود به سرمایه راکد بدل شده است، از فروش گسترده آن حمایت کرد. در طول سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵، ۱۳۰۰ تن طلا به قیمت پائین تر از داخل، به خارج فروخته شد و ضرر و زیان حاصل از کاهش قیمت، بر اساس برآورد منتقدان، در مجموع به ۶۰ میلیارد دالر رسید. تحقیقات بیشتر نشان داد که طلا واقعاً از کشور خارج نشده، بلکه، به گاو صندوقهای بانکهای خصوصی سوئیس انتقال یافته است. اما در صورت انتشار سکه های طلا، در واقع مشکلات مربوط به خروج فلز گرانبها به خارج بروز می کنند. همه راه های حل پیشنهادی به برقراری دیوار مستحکم گمرکی و اقتصادی در اطراف کنفدراسیون سوئیس خلاصه می شود که خود آن نیز با اصول همگرایی اروپائی تناقض دارد. برای انتشار فرانک طلا باید قانون اساسی سوئیس اصلاح شود. اگر اصلاحاتی در قانون اساسی صورت نگیرد، رفراندوم برگزار خواهد شد.

علاوه بر فرانک طلائی سوئیس، رسانه های جمعی مسائلی را در رابطه با یوان طلا نیز طرح می کنند^(۳). این پول، هنوز وجود ندارد. اما همه نشانه ها از آماده شدن چین برای انتشار ارز طلائی خود گواهی می دهند.

۱۳ ایالت امریکا به پول طلا رأی دادند

در ایالات متحده امریکا در مقیاس کشوری، هنوز طرح واقعی برای انتشار پول طلا وجود ندارد. تنها برخی درخواستهای احساسی مبنی بر بازگشت به استاندارد طلا، که تا زمان به قدرت رسیدن فرانکلین روزولت وجود داشت، شنیده می شود. چنین درخواستهای سیاسی بارها از زبان ران پُل، نماینده کنگره و منتقد مشهور بانک فدرال رزرو شنیده شده است. او از ضرورت زدن «افسار طلایی» بر سر صاحبان ماشینهای چاپ صحبت می کند. در واقع انتشار دالر باید به درصد مشخصی از مقادیر ذخیره رسمی طلای امریکا (برابر ۵/۸۱۳۳ تن فلز در زمان حاضر) محدود شود. آیا طرحهایی برای این تبادل آزاد اسکناس با فلز (همانطور که در سال ۱۹۳۳ عملی شد)، وجود دارد یا نه، ران پُل پاسخ روشنی نمی دهد.

اما در مقیاس ایالتی جداگانه، جنبش طرفداران انتشار پول طلا به برخی موفقیتها دست یافته است. رسانه های جمعی این جنبش را اغلب «برآمد استقلال پولی» در ایالتهای تشکیل دهنده ایالات متحده امریکا می نامند. «البته» ایالت یوتا در رأس این جنبش قرار دارد. در سال ۲۰۱۱ در این ایالت قانون «پول با پشتوانه» تصویب و به اجراء گذاشته شد. بر اساس این قانون، سکه های طلا و نقره سرمایه گذاری ضرب شده در ضرابخانه های امریکا موسوم به عقاب طلایی امریکا (به وزن یک دهم تا ۱ اونس و با ارزش اسمی ۵ تا ۵۰ دالر) و عقاب نقره ای امریکا (به وزن ۱ اونس و بارزش اسمی ۱ دالر) اینک می توانند برای پرداخت در قبال هر نوع کالا و خدمات به ارزش واقعی فلز گرانبهای موجود در محتوای آنها استفاده شوند. در زمانی که این قانون به اجراء در آمد، قیمت هر اونس طلا تقریباً ۱۵۰۰ دالر و ۱ اونس نقره ۳۸ دالر بود. یکی از نوآوریهای اصلی در تصویب قانون در ایالت یوتا این واقعیت شمرده می شود، که «چنین سکه هائی بعد از این وسیله قانونی تسویه پرداخت شناخته می شوند و نمی توانند مشمول مالیات بندی برخی قوانین مالیاتی جاری در محدوده ایالت بشوند». از جمله، معامله با سکه از مالیات بر افزایش ارزش بازاری سرمایه (capital gains tax) و مالیات بر فروش در ایالت معاف خواهد بود^(۴).

پس از تصویب قانون در ایالت یوتا، به منظور آزاد گذاشتن مردم در استفاده مستقیم از سکه، خزانه های ایالتی طلا و نقره تشکیل گردید (روشن است که این خزانه ها، ناراحتی های قابل ملاحظه ای را هم موجب خواهند شد). در این خزانه ها شهروندان می توانند سکه های طلا و نقره خود را در قبال دریافت کارت بدهکاری، که اجازه می دهد از آنها مانند سپرده گذاری پولهای معمولی استفاده کنند، نگهداری نمایند. ارزش سکه های طلا و نقره بر اساس قیمت فلزات با دالر امریکا، که همه روزه در لندن ثبت می شود، تعیین می گردد، (تثبیت لندن).

ایالتهای میسوری و کارولینای جنوبی در سال ۲۰۱۲ بیش از همه به تصویب قوانینی مانند تشکیل خزانه سکه های طلا و نقره نزدیک شدند. مثلاً، در میسوری طرح قانون پیشنهادی، «قانون پولهای با پشتوانه ایالت میسوری سال ۲۰۱۲» نامگذاری شد. ایالتهای مونتانا، کلرادو، آیداهو، ایندیانا، نیوهمپشایر، جورجیا، واشینگتن، مینه سوتا، تنسی و ویرجینیا ایالتهای دیگری بودند که در آنها وضع قانون ناظر بر به رسمیت شناختن سکه های طلا و نقره به عنوان وسیله قانونی تسویه پرداختها مورد بحث و بررسی قرار گرفت. لازم به ذکر است، که در اکثریت ایالتهای فوق الذکر موضوع استفاده از نه تنها سکه های سرمایه گذاری ضرب شده در ضرابخانه امریکا، حتی از همه سکه های خارجی پیشنهاد می شود. به منظور ایجاد تسهیلات در استفاده از آنها، لازم است خزانه هائی (همانند یوتا) که به کمک آنها بتوان ارزیابی دقیق از محتوای واقعی فلز گرانبها در سکه ها و تنظیم ارزش فلز با احتساب قیمت آن در بازار جهانی به عمل آورد، تشکیل شود.

ران پُل، «پدر» حزب چای، نماینده کنگره در حال حاضر از «قانون رقابت آزاد ارز»، که ایالتها را به انتشار پول خاص خود قادر می سازد، حمایت می کند؛ نیوت گینگریج، سیاستمدار مشهور امریکائی و کارفرما، نماینده سابق

کنگره نیز مسأله تشکیل کمیسیونی که بتواند موضوع بازگشت کشور به استاندارد طلا را مورد بررسی و مطالعه قرار دهد، مطرح می کند^(۵).
ادامه دارد...

- (۱) - اولین نظام طلای الکترونیک در سال ۱۹۹۶ از سوی شرکت امریکائی «نخیره طلا و نقره» (Gold & Silver Reserve Inc.) و دقیقاً با سمتگیری به سوی انجام تصفیه حسابهای بین المللی تشکیل گردید. هدف از ساختن این نظام، بیمه کردن طرفهای معاملات بین المللی در مقابل مخاطرات کاهشهای ناگهانی نرخ ارزها بود.
- (۲) - لازم به یادآوریست، که حزب خلق سویس، بزرگترین حزب کشور و به شدت فعال است. مثلاً، به ابتکار این حزب در اواخر سال ۲۰۰۹ در سویس رفراندومی برای ممنوعیت ساخت مناره های «قادر به اسلامی کردن کشور» برگزار شد.
- (۳) - در اینجا به موضوع یوان طلا فقط اشاره کردیم. در آینده نوشتار ویژه ای به این موضوع اختصاص خواهیم داد.
- (۴) - چنین مقررات مالیات کشوری پس از وضع قانون در ایالت یوتا، واقعا حفظ شد. به پشتیبانی از یوتا و دیگر ایالتها، مانند کارولینای جنوبی در زمان حاضر به سوی قانونی کردن وسیله پرداخت حرکت می کند. سناتور مایک لی (Mike Lee)، جمهورخواه از یوتا، همراه با همتای خود، جیم دمینت (Jim DeMint)، جمهورخواه از کارولینای جنوبی و رند پل (Rand Paul)، جمهورخواه از کنتاکی، مشغول تهیه و تنظیم طرح قانون ناظر بر لغو مالیاتهای فدرال بر سکه های طلا و نقره به مثابه وسیله قانونی پرداختها هستند.
- (۵) - همه اینها، آغازیست بر پایان قریب الوقع حیات امپریالیسم جهانی و نجات بشریت از چنگال عفریت سرمایه داری.

* - پروفیسور، دکتر علوم اقتصاد، مدیر مرکز پژوهشهای اقتصادی روسیه

به نام «سرگنی فیودوریچ شاراپوف»

<http://www.fondsk.ru/news/2013/03/25/zoloto-vozvraschenie-v-mir-deneg-i-19724.html>

۱۷ فروردین - حمل ۱۳۹۲